

Подписка на спомоществованія ставать при отреденіи по вѣнз настоятели, които и отговарятъ за вѣстники.

“За всичко това, ще кажем на Османлиите:

сила цивилизующа (!). Напуснете взаимните обвинения и наедно съгърците като поставяте струните оковати на неподвижност — та си. А на гърците: общи неприятел има: Панславизмът. Свържете си наедно съгърците и колкото по-скоро поразете влиятелно на Панславизмът. Това е предпоставеността ви.

Ний имаме пълен надежда въ здравият разум който почива въ нашият народ. Колкото и да кажем че е прѣтеглим той, неправды, пакости и на силства. Тъ не сж го оборили, не сж го съенинали, ако и да не сж прѣнинали без да оставят дълбоки слѣди въ него. По както и силно да сж бивали расклащани и овалани основните наши особености, то пакъ изобщо ний сме опознали себе си почти не наченати. За това и народният наш организъм задава ни повѣреніе къмъ сами насъ, за туй сме и увѣрени че съсъ народнитъ си църкестина ний ще можемъ да излъземъ отгоръ надъ всичкитъ искушения каквито и да бѣждатъ и отъ дѣто и да ни връхлѣтѣтъ.

По покрай това прѣимущество съ което можемъ да ся хвалимъ, има нѣкои работи у насъ за които трѣба да ся погадимъ и помислимъ; защото като видимъ доброто и го казуваме, трѣба да видимъ и недостаткитъ и тѣхъ да обличаваме; и ний мислимъ че печатътъ тосетъ вѣстнищитъ, истинни родолюбивитъ вѣстнищитъ, не трѣба да ги замалва съ двосмысленно мълчаніе или съ злоудушливо ласканіе. И тѣй за днесъ нека ни бѣде позволено съ откровенностъ, самата що може да помогне противъ всяко зло, да кажемъ нѣщо за единъ такъвъ недостатокъ. Молимъ обаче щото никой да не земе връхъ себе си това което ще кажемъ; ний имаме нѣкои личности прѣдъ очи, а говоримъ само изобщо.

Несумнивно всякой отъ насъ е забѣлявалъ че силата на трудътъ въ умствено отношение у насъ ся не появява въ съразмѣрностъ до колкото можеше и трѣбаше. Ний наистинж сме повоначални, и ученитъ у насъ далеко не сж споредъ численности — та на народа спорни, по и пакъ колкото ги малко имаме, толкова по малко сж испомежду тѣхъ овѣзи които да ся трудятъ серіозно за интереситъ на народното образование, което е толкова важно за нашето съществуваніе. Затѣзи отъ духовно званіе малкото наши учени, ний не ще споменемъ освѣтъ милоходомъ, че тѣхъ ги никакъ и не видимъ да работятъ нѣщо въ свойтъ кругъ. Чужды духовенства отъ прѣзъ море дошли, наводнили сж отечеството ни съ брошуритъ си и списанията си, а отъ нашиятъ не виждамы ни одного да е хваналъ перо да напише и да издаде нѣщо за назиданіе на народа. Около 20 хиляди попове и калугери наши, освѣтъ чуждитъ, живѣятъ и ся хранятъ отъ гърбѣтъ на този народъ, а до сега още отъ тѣхъ за него ни 20 книжки не сж ся видѣли, и даже ни едно духовно периодическо списаніе отъ тѣхъ и за тѣхъ не ся е прѣдприело още. По рѣкохмы че пактемъ само що помонемъ за тѣхъ, нека убо оставимъ въ спокойствіе то имъ този разрядъ людѣ, отъ които и народътъ отдавна ся е отучилъ да чака все що добро, и нека ся обърнемъ къмъ онии другъ разрядъ людѣ, на които цѣлото званіе почива само въ кругѣтъ на просвѣщеніето, отъ които народътъ е видѣлъ все що е можѣлъ да види до днесъ и отъ които ся е научилъ да чака днесъ все що добро за него. Ний говоримъ за братіята си отъ учителско званіе.

На учителитъ наистинж свята длъжностъ е всякъдѣ и всякъкъ да ся трудятъ около образованіето на свойтъ народъ. И ний не можемъ съвѣтъ отъре, че досегашинитъ наши учители не сж показали ревностъ и присърце, но все пакъ можемъ да забѣлжимъ че съ твърдѣ малко нѣкои исключений трудятъ на повечето отъ учителитъ ни въ попрището на народното ни образование не отговаря още вѣлно на призваніето имъ. Съ това дѣто работатъ и ся трудятъ въ училищата учителитъ да не мислятъ че изпълняватъ всичкитъ си длъжностъ, защото тѣзи часове на работниѣ не прогълщатъ вѣрмето и силѣтъ на трудътъ на единъ ученикъ човѣкъ. Учителитъ въ училището трѣба да бѣде и отъвътъ училището у-

едно нѣщо. По всякой връхъ което осѣща себе си наклоненъ и способенъ. Единиъ н. пр. има наклонностъ и обича да ся занимава съ исторіитъ. Той трѣба по тѣзи части толкозъ да ся труди и тѣй да работи щото изобщо въ историческитъ науки, и особено въ исторіитъ на свойтъ народъ да обработи по-пространно поле, да и отвори по-широкъ видокругъ и да открие въ нежъ новы странници. Трѣба да е истинскій испытатель на исторіитъ, и като такъвъ той може и себе си да повдигне и на народътъ, отъ който е произрасълъ, помага да ся дигне изъ мрактъ. Тѣй и всякой другъ върху което е наклоненъ и въ което ся осѣща по-способенъ. Когато единъ учителъ само на готовитъ учебници, или отъ готово изработени списанія скърши нѣщо та издрѣка прѣдъ ученицѣтъ си и послѣ това смири си ся и ся задоволява нѣщо да не работи, той не е нишкъкъ на мѣстото си, той е само простъ надничеринъ, който само за хлѣбѣтъ си работи и прѣдъ сѣбѣтъ на наукѣтъ той не може да ся парече учителъ.

На всякъдѣ почти по другитъ земи учителитъ сж които най вече сж положили основаніето на народното образование и посвѣщаватъ на него цѣлъ животъ отъ неуморенъ трудъ въ попрището на наукѣтъ. А по нѣкои мѣста тѣ сж даже и чрѣзъ особенъ законъ задължени на такъвъ трудъ. Въ Русіиъ има напр. законъ, щото всякой учителъ за всякъ годишнъ трѣба да покаже своѣтъ учебникъ дѣятелностъ съ едно какво годъ учебно списаніе. Тойзи законъ е твърдѣ много помогналъ, като отъ една страна е доставилъ въ книжницѣтъ на този народъ доста драгоценны прилози за разясненіето на различни проблеми въ наукѣтъ, а отъ другъ е приучилъ учителитъ да упражняватъ силитъ си и да ся занимаватъ въ учебни изследованія; и тѣй учаще ся сами и обучаючи другитъ повдигатъ отечеството си въ образованіето между другитъ образовани народи. Намѣреніето прочее, съ което този законъ ся оправдава и самитъ законъ който е оцѣ и за това потребенъ, защото въ младитъ народи не е и не може да бѣде твърдѣ обыкновенно нѣщо прилѣженъ и серіозенъ трудъ, — това което е причина що и у насъ не е на редѣтъ си и на мѣркатъ си този мѣчно-надви-ганный умственъ трудъ.

Наистинж при малкото наши достойни и способни учители има нѣкои които при всичкитъ тѣжкотии и неудобства добръ отговарятъ на своето вышше призваніе, и прилѣжно и серіозно ся трудятъ надъ работѣтъ си. Но има доста отъ това многопочитаемо сословіе, и такъвъ които като ся потрудили та издали една нѣкоя книжчица, или прѣвелъ до пѣйде нѣкое романче, съ това и свърша вече, тамъ си остава и нищо нерачи да похване по пататѣкъ, има даже и такъвъ които и толкозъ не сж направили. А колко пакъ има и такъвъ които самозванпо като сж надѣжали учителското званіе за прѣхранѣтъ си, та ся непомегратъ даже ни за собственото си възможное оствѣршенствование, но зематъ за вѣтърѣтъ паритъ на общинитъ и изгубватъ значително време на юлостеството!

Тѣзи жалостни явенія сж наистинж за олакваніе нѣщо у насъ, защото когато развитіето на самитъ учители е затрѣнено, то и народътъ бива осѣденъ все съ чуждѣ хлѣбъ да ся храни и все на едно мѣсто да сѣди. И колкото скърбно хиляди пѣтя на и ухрабено за народа е онова суемудріе на нѣкои отъ учителитъ, които при нахрапваніето си съ нѣколко думи отъ чуждѣ нѣкой языкъ мислятъ че сж стигнали вече на границѣтъ на всяко знаніе. Това суевѣріе не само е опасенъ неприятелъ на сами тѣхъ, но то е станѣло днесъ зълъ духъ за народа, който го отвежда отъ пѣтътъ на напредѣтъ и го прави да ся шура и скита все край прѣдѣлитъ на невѣжеството. И за да ся отървемъ отъ този зълъ духъ ний иначе не можемъ освѣтъ съсъ серіознитъ и неуморнитъ трудове както за самитъ хитостъ си по далечно развитіе тѣй и за развитіето на народа: ако постоянно не

жемъ да видимъ какво не знаемъ, неможемъ да познаемъ какво ни липсува, и неможемъ да постигнемъ това, което ни е необходимо.

И тѣй при голѣмото благодареніе, което искаваме къмъ овѣзи малкото наши учени мѣжѣ които сж и толкозъ съдѣствували за да повдигнатъ народътъ ни отъ мрактъ на невѣжеството, ний ще приложимъ и пакъ да искажемъ голѣмото си желаніе да ги видимъ че сж посветили себо си, колкото повече могатъ, и много повече отъ колкото до сега, да ся стараѣтъ да помогнатъ на народа въ образованіето му. Ний трѣба да работимъ много повече отъ всякой другъ народъ, защото сме отъ всички народи най-назадъ останѣли. Ний имаме нужда отъ много работници въ полето на образованіето, но имаме ги много за туй трѣба поше тѣзи що ги има да удвоѣтъ трудѣтъ си за доброто на родѣтъ си.

Разсматрѣнія върху Гръцкитъ въпросъ.

Не що ни прикаска за това че на този часъ на зеленѣтъ масѣ на дипломатіитъ лежи гръцкитъ въпросъ. Ний вече знаемъ че Гръція отхвърли ултиматѣтъ на Турціиъ и обяви че тя не е въ състояніе да прѣкрати отиваніето на Гръцкитъ волонтири въ Критъ и нарушаваніето на блокадѣтъ на този островъ, знаемъ и мѣркатъ които се Турціиъ въ слѣдствіе на това заявленіе на Гръціиъ. А отъ досегашинитъ заявленія усмія и дѣйствиѣ на другитъ европейски държави можемъ да си съставимъ понатѣ за тѣхното мнѣніе.

“Въ отхвърляте прѣдложенія на Турціиъ, ще кажѣтъ или сж казали вече, покровителствующитъ държави. Защо? Защото, както казувате неможете да направите това което ся иска отъ васъ; тогазъ, ний трѣба да ви помогнемъ за да го извършите, защото иначе отъ тѣжъ работѣ не ще излѣзе добро. Ето виждѣте нѣ, Турція ся е подпрѣтала, тя е зела твърдѣ добры мѣрки за да ви прѣтѣси, а скоро може да начне и да дѣйствува противъ васъ и по сухо и по море. Сега да оставимъ на Гръціиъ да работи, а вы ще имате отъ прѣкрѣтиваніето на търговіитъ ви съ Турско, и многото други неприятности отъ изгонваніето на вашитъ подданны изъ Османскѣтъ Държавѣ, и да земемъ въ вниманіе това дѣто ви прѣпускате отъ прѣкъснѣваніето на дипломатическитъ сношенія да прѣскокните въ полето на военнитъ дѣйствиѣ, е! тогазъ? — Ний европейскитъ държави ще ся намѣримъ принудени да ся намѣсимъ, а отъ намѣсваніето до сблъскуваніето, токо кажи че оставатъ само нѣколко раскрача. Какво ще излѣзе тогазъ отъ това? Ужасна, всеобща война, и бѣдствіѣ за всичкѣ Европѣ. А отъ що и за що? Поради твърдоглавството на единъ шепъ ратници на Критъ и поради вашето незаконно съдѣйствиѣ тѣмъ. Но това не е хубаво да стане, и не трѣба да стане и нѣма да го оставимъ да стане!”,

Така зетъ, така турѣтъ, и така разгледавъ гръцкитъ въпросъ отъ европейскитъ държави не е мѣчно и да ся прѣвдигнатъ какъвъ пѣтъ ще хване, а по него и какъвъ край има.

Но да оставимъ ний този крайнитъ край додѣ покаже самъ си дѣ ще удари, а да послѣдуваме придринитъ на свѣтътъ къмъ другитъ, началнитъ край дѣто ся връщатъ тѣ да търсятъ причинитъ на раздиганіето на този въпросъ. Спорѣтъ както е естествено, като търсятъ причинѣтъ на това първо въ самъ Гръціиъ, тѣ прѣдполагатъ, че може тѣзи работѣ тѣй да сж е скроилъ самъ си Българисъ, първий министръ на гръцкитъ царъ. Той ся намѣрва подъ вліяніето на западнитъ държави; той дълго и песнолучливо ся бори съ партіитъ на дѣйствието. Що е помислилъ най послѣ той? Хайде да заловимъ сега отъ другитъ край: Да дадемъ пѣлъ свободѣ на націоналистѣтъ, нека правѣтъ тѣ явни манифестації, нека раздразнятъ тѣ турското правителство съ своѣтъ безцеремонностъ и да докаратъ работѣтъ до прѣкъснѣваніе на дипломатическитъ сношенія; тогазъ ще имъ ударимъ кракъ, ний ще ся затулимъ задъ кулиситъ, нодѣ прѣдлогѣтъ че не сме въ състояние и неможемъ да хванемъ раз-

мираваніето, а ще оставимъ да дѣйствуватъ за насъ Франца и Англіиъ. И хубаво и лесно е да ся граби жарата съ чужды рѣцѣ, и ний ще си останемъ чисти прѣдъ народѣтъ. Западнитъ държави ще прѣкратятъ на свой счетъ подвозицѣто на волонтиритъ и ще направѣтъ блокадѣтъ на Критъ дѣйствиетѣмъ, а въ случай на революціиъ — за възмѣщеніето на Гръціиъ ще и прѣдпшѣтъ миръ и редѣ. Намъ ще ни останѣтъ въ джобѣтъ — и трудѣтъ и паричѣтъ, и ний ще избавимъ нашѣтъ странѣ отъ безполезни, или не своевѣрменны жертвы, а на Критъ, както и да е все ще му даждѣтъ, какъвъ годъ правдини.

Така ся прѣдполага да е разсѣждалъ и по туй направленіе да е дѣйствувалъ Българисъ като умѣренъ патриотъ, и не е чудно сегашнитъ разрывъ да е такъвъ една комедія, устроена отъ неговѣтъ Улисовскѣ хитростъ.

По наредѣ съ такъвъ единъ правдоподобнѣ догадѣкъ, може да ся допусне възможността и на други плановете, инициативата на които може да иде или изъ Франца или изъ Австріиъ, и ако кажемъ да ся отклонимъ на слѣдъ тѣхъ не ще имаме недостатѣкъ отъ придрини които да ни прѣдставѣтъ сѣщо тѣй правдоподобно и единото и другото. И за любопытство нека разгледамы едно такъвъ прѣдположеніе за подѣйствованіето на Франца въ това.

Въ сегашното врѣме, казуватъ, британската политика, благодареніе на прѣдничеството Гледстоново, зема единъ ошрѣдѣтеленъ видъ; който и да бѣде въ него вѣтъ кабинетъ министръ на иностраннытъ дѣла — лордъ Кларендонъ, или лордъ Стенли, — въ всякой случай либералнитъ кабинетъ на Гледстона рѣшително ще да дѣйствува въ полѣкъ на мирѣтъ: Лордъ Кларендонъ е личенъ пріятель на Императора Наполеона, който отдавна вече познава убѣжденіята на лорда за Источный въпросъ.

А що значи — да дѣйствува въ полѣкъ на мирѣтъ? То значи — да умиротвори страститъ на Истокъ, защото тѣ бъркатъ на откритото обѣщаніе на Франца съ Пруссіиъ на Рейнъ. Като наченѣтъ отъ Истокъ, и по имѣ отъ Гръціиъ, Франца на вѣрно си прави смѣтъкъ да има на своѣтъ странѣ Англіиъ и Австріиъ, разногласіе въ това е възможно само отъ кадѣ Русіиъ, а съ Пруссіиъ нѣма никакъ точки за допираніе. Тогазъ какво излѣзува отъ това?

Помеже покровителствующитъ Гръціиъ държави сж Англія, Франца и Русія, то тая послѣдната трѣба сѣщо тѣй да ся искаже по отношеніето си къмъ панеллискитъ стремленія — и ето въ туй съгледѣватъ нѣкои капанѣтъ, който е подставенъ съ рѣжѣтъ на нѣкой масторъ ловецъ. Тука Русія ся туря подъ едно такъвъ положеніе, щото както и да ся искаже тѣ, все трѣба да ся ослаби нейното прѣдполагаемо обаяніе на Истокъ, и, като ся гледа по обстоятелствата, може бы да е пригответо даже дипломатическо поражение на пейнѣтъ политикѣ, ако бы да ся гледа на тѣжъ работѣ отъ западнитъ точки на зрѣніето спорѣтъ който ся мисли че Русія подбужда движеніето въ Критъ, въ Гръціиъ, въ Българіиъ, въ Румуніиъ и т. н. Ако Россія ся искаже съгласно съ англо-французитъ, то елишитъ и христіанитъ въ Турціиъ ще изгубѣтъ довѣріето което (мислятъ че) имѣтъ къмъ нежъ искаже ли ся несъгласно съ англо-французитъ, то по многото гласове все пакъ пакъ да останѣтъ отъ кадѣ пейнитъ съперници, и пейнѣтъ политикѣ на Истокъ ще да устѣжи мѣсто на домакинството на Англіиъ и Франца. А тѣй като веднѣжъ вече Истокъ ся успокои — тогазъ може да ся начене и обѣщаніето на Рейнъ.

Такъвъ е второто прѣдположеніе за обѣщаніе на появеніето на Гръцкитъ въпросъ. По освѣтъ него има още и други прѣдположенія отъ които е и слѣдующето което отдаватъ на Австріиъ, и именитъ *Ендепандаисъ Белорѣ*, е който прѣдѣтъ всяко чалнѣ подѣтъ това.

Почтеннитъ бившии баронъ а сегашный Бейстъ показва че съ голѣмо прісърце ся заловилъ за политикѣтъ, и постоко тѣй да кажемъ. Като ся видѣтъ честитъ да прѣдстави роликтъ на обновител

— Съ крайно удовольствие съобщаваме на читателитѣ си, че трѣща отъ нашихъ съотечественици, ученици въ Ц. Медицинско училище, свършиха таймъ години и ний ся привручи докторската диплома минималъ поведѣлиникъ на 2 т. при присмѣтѣието ни Н. Высоцко отъ Великия Везиръ и сичинтъ върхови Министрыkonto нарочю за това бѣхъ ся призовали въ военното Императорско училище на Нанкаити. Тѣ сж Г. Г. Хр. Т. Стамболскій отъ Казанлъжъ, Друми В. Козаровъ отъ Шюменъ и Милчо Ц. Пачевъ отъ Дръново. Първий-тъ отъ тѣхъ има даже чesть-тъ да ся исита тѣмъ извъредно при присмѣтѣието на туй високо и тържественно Сѣбрание. Сърдавами поменатиъ ся съотечественици, желасъ ний и по високи степени и ги показвами за примѣръ на остаиваиъ въ туй Царско заведение български ученици.

Италія

Исцелія.

Австрія.

« Че даскалствата от страня на поголемият кълм по-долните, могат най лесно да извикват суетата на пъкоя личи, които ся даже повишави безпристрастно и независно да действуват за бъдущето и честота на един народ, въ най-новото време, Австрия ни показва такъвже примѣри и то блистателно. Ще даскалеше най-много Хърватскыя благородници

Руссія.

Румунія

Сърбія,

Жерина-Гера.

На Комерцію Оріантале пинжить отъ Котора, че Черногорцытъ шомъ чули че Грьцїи отбїла уагїматьтъ на турского правїтельство, хвацїли да ся влнувать и обхождали границѣтъ, да по бы нацѣрїли причїны да ся бїють.

Турція и Грьція.

ВАЖНО ИЗВѢСТІЕ.

Радуйте ся.
На 4 Дек. 1868.

“Извѣстіята, казва той, които влѣхъ изъ

ТЕЛЕГРАМЫ

Въ Берлинѣ, Санктъ-Петербургѣ, и Цариградѣ, и въ
въ иѣхон пристанища въ Турское царство,